

آبونه شرائطی
داخلی، خارجی هر راجون
سنه لکی (۲۵۰)، آتی آتی
(۱۳۰) غروشد.

نسخه سی ۵ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در
اداره خانه
باب عالی جاده سنده دایره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی بشیندر
مسئله موافق آمار مع المنویه
قبول اولنور. درج ابدلن
یازیر اعاده اولوغاز

الرشاد

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در

صاحب و مدیر مسئول

اشرف ادیب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد: ۳۹۱

۱۲ جمادی الاول ۱۳۳۷

پنجشنبه

۱۳ شباط ۱۳۳۵

جلد ۱۶

سبیل الرشاد، عون حقله، اون آلتنجی جلد به باشلاپور.

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم

السانی فنا یولره کونوره ن مردود شیلردن تا کریمی صیغیرم.

بسم الله الرحمن الرحیم

هرکسه و خاص قولارینه بشقه ایلککاری اولان الهک آدیه باشلارم.
الحمد لله رب العالمین. الرحمن الرحیم. مالک يوم الدين. ایاک
نعبد و ایاک نستعین. اهدنا الصراط المستقیم. صراط الذین انعمت
عليهم غیر المغضوب علیهم ولا الضالین آمین.

حمد الله مخصوصدر. او الله که بتون مالک ربی در، هرکسه
و خاص قولاره بشقه ایلککاری واردر، حساب کونک صاحبی در.
یارب، انجی سکا قولاق ایدرزوسن دن یاردم ایسترز. بزى طوغری یوله،
نعمتله نائل ایتدیکنک، غضبه او غممامش کسه ترک یولنه کونور
ویولرینی شایر مشاردن ایتمه. آمین.

تفسیر

جناب الله: قرآن او قودینک وقت الله استعاده ایت، بیورمش
اولدیغندن اولاً اعوذ بالله ايله باشلانیر. بو استعاده مسلمانک وظیفه
حسیله متعسس اولوب وظیفه کن حمن ایفاسنه ضرر کتیره
بیلجک هرشیدن صافتمق لزومی هپسندن اول بیلدیکنی کویستر.
چونکه دفع مضرت جلب منفعتدن اولی اولدیغندن بر کره وظیفه کن
اجراسنه مانع اولایله جک سبب وساتلردن قورتولمالی که انسان ایشنده

بلاعاضه دوام ایدیه بیلین. ایشته شیطاندن یعنی هر نوع طوغری یولاره
مانع واکری یولره سائق اولان مادی، معنوی شیلردن الله صیغتمق
بونک ایچوزدر. شیطان اکثریا آبری برخلوق اوله رق بیلدیکنی کبی
قرآن کریم ده شیطاین انس و جن تعبری موجود اولدیغندن بونک
معناسی شمولی اوله رق آلق ارجح در. رجیم طاشلانمش دیک در.
شیطانلری سالدی کی بیلدیزلر واسطه سیله طاشلانمش ده رمزی بر معنا
واردر. عقل علونک سفلی فکرلری رد و رجیم ایتدیکنه اشارت در.
بونک دها زیاده تفصیلاتی طبیعی الله تعالی بیلیر. ایشته بر کره اکر
یولره صاعماق ایچون تدبیرلر اتخاذا ایدل کد نصکره طوغری یولده
ایلر یله ک لازم در که بونک ایچون ده بسم الله ايله باشلانیر. جناب حق
دائماً خاطره طوته رق ایشه دوام، طوغری حرکت ایتک ایچون طبیعی
اک سالم طریق در.

رحمن و رحیم کله لرینک معنایند فراق واردر. رحمن عام، رحیم
خاص در. مثلاً بر پادشاهک بتون بندکانه عام اولان لطفلری واردر.
او اعتبار ايله رحمن صفتیه متصف در. برده خاص بنده لرینه مخصوص
آبری، دها یوکسک و دها کبارانه لطفلری اوله بیلیر که او وقت رحیم
صفتیه متصف اولور. ایشته جناب حق که ای، کوتو، حیوان،
انسان، جاهل، عالم، منکر، مؤمن، هرکسه شامل لطفلری واردر که
یولر مادی لطفلر و دنیسا نعمتلی در. بو اعتبار ايله الله رحمن در.
برده ای قولارینه مخصوص نعمتلی، لطفلری واردر که اوده عرفان
و ایمان و حسن اخلاق مقتضیاتیه حرکتیه موفقیته در. او اعتبار ايله
جناب الله رحیم در. و بویضا حات دن آ کلاشیله جنی وجه ايله: بسم الله
دید کد نصکره الرحمن الرحیم لفظلرینک علاوه سندن طوغری یولده
ایلر یله مکله مادی معنوی، دنیوی اخروی مقاصد ایچون جالشق یعنی
دنیا ایچون آخرتی و آخرت ایچون دنیای ترک ایتوب هرا یکی جهتی ده

اخطارات

ادرس تبدیلنده آریجه بش
غروش کوندر لیلدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واو قوناقلی اولسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولسی لازمدر.

مالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک فرانمز.
جه ده یازلسی رجا اولنور.

پاره کوندر لکی زمان نه یه دایر
اولدیغنک واضعاً بیلدیرلسی
رجا اولنور.

بزمه خاند اولدیفنی کوسترز . نه به جالیشه جنز والله دن نه ایچون یاردیم ایستیه جکر ؟ اونی و اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین النعمت علیهم غیر المغضوب علیهم ولا الضالین ، آیت جلیله لری کوستریور . طوغری و سلوکی یعنی نعمته نائل اولمش ، غضبه اوغرامامش کیسه لک ساوکی اولان طوغری یولی بولاق ویا کاش یولره کیتمش لک یولرینه دوشمه مک ایچون جالیشه من و یاردیم ایسته مه من لزومی تسلیم بیورولیور .

ایسته هب بونلر کوستریور که مسلمان اعتقاد ایتدیکی شیلاری انجق عقل و محاکمه سیله میزانه وورد قد لک کره قبول ایدمه چک در . وکله لرده جمع صیغه سی قوللا نلما سنده اجتماعی حیاته و تعاون و تساند اوزره یاشماق لزومنه اشارت واردر و بی وقت نماز لری مزده اوغودینغز فاتحه شریفه ، معنوی اولدیفنی حکمتلری دوشونه لک اوغودینغز اولورسه هر درلو اخلاقی مراقبه لک ، صلاح حال لک حصوانه کفایت ایدمه چکی ظاهره . (ان الصلاة تنهی عن الفحشاء والمنکر) در .

ذیل . — هلمای اسلام فاتحه شریفه ایچون بتون مقاصد قرآنییه معتدل وام القرآن ، ام الکتاب ، الاساس ، الکفایه ، الوافیه کبی بر جوق اسم لری ویرمشلرد . حقیقه فاتحه شریفه بتون مقاصد قرآنییه اجمالاً محتوی در . چونکه قرآن عظیم الشان وبعث نبویه دن غایه اصلیه مادی ، معنوی هر درلو مزایا و امکارم اخلاقییه اتعالم در و فاتحه شریفه بونلر کافه سینه اساس اعتباریله موجود اولدیفنی شمعی یه قدر سوبلد لک لرزدن آ کلاشلمش در . و بومهم کیفیت عصر حاضر فلسفه اخلاقیه علماسنک آثار یله مبرهن در . مثلاً فرانسه نیک مشهور هلم احوال روح و علم اخلاق معلم و مؤلف لرندن هانری ماریون هلم اخلاقی : وظیفه لک علمی در ، وظیفه ده انسانک نفسنده طوبی دینی تکلیفیت جسمی در ، دبیّه تعریف ایدمه . بوتامریف یعنی الشانک کندیسی مکلف یلمیسی وظیفه و مسئولیتی حسن ایتیم سوبلدیکمز وجه ایله بزم استعاده مزده مندرج در . هانری ماریون وظیفه نیک ، وظائف اخلاقیه نیک الشهایت حساب کونلک صاحبی عادل ورحمن ورحیم براللهک موجودیتنه اینسانغایه منتهی اولاجنه معتقد بولوندیغدن بتون کتابی فاتحه شریفه نیک محتوی اولدیفنی اساسلری وسنه نیک یتدیکی قدر یعنی آیات قرآنییه نسبتله یک سونوک بر صورت ده ایضاح دن عبارت در .

برده فرانسه اخلاق مؤلف لرندن ترول بابو نامنده برعلم دها واردر که کندیسی دینی منکر در ، وظیفه اخلاقیه مقتضای انسانیت در دیوب قالیر و تعقیب ایتدیکی اخلاق ناهص قالمش وظیفه لری قائم قالمش دن قورناراماش اولدیفندن عقلی مطمئن ایتک دن اوزاق در . عقلنجه دین لری بکه نیمه دن بومؤلف کتابک باشنده یازدیفنی هلم اخلاق تعریفده فاتحه شریفه نیک و اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین النعمت علیهم غیر المغضوب علیهم ولا الضالین ، آیتلرینک مائی ذکر ایتک دن بشقه بر شی باعاش در . ایسته اونک اخلاق تعریفی : « نوع بی بشر لشو و نمانسک مختلف دور لرند مطالع ایدیه لک ترقیانک تعقیب ایتدیکی خط همومی ترسیم واستقباله الاجنی استقامت اوانه ایدیه بیلیر .

حقانیت دائره سنده جمع ایتک لزومی بیان واردر . بویه هر جوق کوزه در لک ایشه باشلایان برکسه طبعی جالیشه اسندن بر نتیجه الله ایدمه که بونتیجه دن بعض المسائل راضی اولور ، قناعت ایدمه . بمضیلری ده طویماز ، کیتد کجه حرص و احتراصنی آرتیریر . دین اسلام نتیجه به رضا امر ایدمه . فقط دها اینیه ، دها زیاده به موفق اولاق ایچون جالیشه نانی ده برابر امر ایدمه . زیرا الحمد لله دیمکله هم رضا ، هم تزید نعمت مناسب مراد اولور . الحمد لله رضا معنای ظاهره . بو رضا فلسفی اخلاق اربانجه ده فضیلت و سعادته ک برنجی شرطی بیلنمش در .

تزید نعمت معنایی ایسه بر نعمته حمد ایتک او نعمته قیمتی بیلنک دیمک در . بر شیک قیمتی بیلنیرسه طبعی حسن و محافظه سینه و آرماسنه جالیشلیر . « ولئن شکرتم لازیدنکم » آیت جلیله سی ده حمد و شکرک زیاده نعمته خدمتی مبین در . نائل اولان نعمت ایچون قوری قوری به دیل ایله حمد ایدیلوب ده قیمتی بیانمز و حسن محافظه سینه جالیشلیمازسه او حمدک جدی اولیه جنی ظاهره در . نعمت لرنک قیمتی بیلوب حمد ایدمه نلره الهک مادی ، معنوی یاردیم ایدمه چکی البته شبهه مزدر . بناء علیه دین اسلام رضاکار و حق دان و حقیقت بین بر دین در . نه کوری کورینه نیکین ، نه ده بدین دکدر . (فلا یأمن مکرهه و نه انه لا ییش من روح الله آیت جایه لوی بو نکتله لری بیان بیورورلر .

رب العالمین بیورلمسی ده حمد ایدمه کیسه نیک : یارب بن سناک طوغری بولکه کیده لک جالیشدم وشو حاله کادم ، حالدن خشنودم ، آنجق سنک بولکه کیتیبوب اگری یولار طونان کیسه لک ده صحت و ثروت صاحب لری اولدیلرینی کور بیورم ، دیسه چکی کله چکندن ، بوکاجواب اولورق ، جناب الهک بتون هلمک ربی ، یتشید برنجیسی اولدیفنی بیان ایچون در .

بوندن سوکره خاطره : اوبله اولنجه اده مزده کی فرق نه در ؟ کبی بر سوال کله بیله چکندن اوکا قارشیه الرحمن الرحیم یعنی : الله تمالی نیک هر کسه عام رحمتلری ، نعمت لری ، لطف لری اولدیفنی کبی آبی قولرینه مخصوص آیری دها علوی نعمت لری ده واردر . اگری یولره کیدنلرک نائل اولدیلر لری اسنلر هر کسه عام اولان قابا نعمت لردر . طوغری یولده کیدنلرک کی ایسه اوعلوی نعمت لردر ، بناء علیه ده شرفی در ، بیورولیور . بونک اوزرینه ده بو فرق و شرف هر کس طرفندن تقدیر ایدلدیکی ایچون اگری یولره کیدنلر بلکه دها مرفه باشایورلر . بونلر اصل ونه وقت بللی اوله جق ؟ دیبه بر فکر حاصل اولسی طبعی اولدیفندن الله مالک یوم الدین : (حساب کونلک صاحبی) در دیبه جواب و بریلور . ارتق بونک اوزرینه هر مشکل حل ایدیلوب عقله قناعت کامله کلدیکندن ، قطعی صورتده ربط قلب ایدیه لک : یارب آنجق سکا قولاق ایدمه در ، هایشیمزده سنک امر ایتدیکی کبی اولورزدیمک فرض اولور . و بوسورته هر ایشده حقیقه امری دائره سنده حرکت نه قرار و یروب الله دن یاردیم ایستوروز . یاردیم ایسته مه من جالیشه نیک

ایہ لہدیک ایہ ملک کیفیت لیدر . نفسک بوخصوصہ قوت اطمینان حاصل اچھی و امر اعتقادہ تقلید کریو سنہ دوشولامسی ایچون قرآنک ارشاد و احتوا ابتدائی احکام و لائیک لاطمہ پک بیوک استناد کاہدر . زیرا جمع مکنونانہ ششمہ پاش اولان قدرت ربانیہ آثارینہ و اولنرہ تضمن ابتدائی علوی دلائلہ نذوذ نظریہ استعمال عقل و ملاحظہ سائق اولان اوامر قانونیہ نفسک ابتدائی حالہ وجدان فی ایمانک مطہن اولہ جنی نتائج یقینیہ و سفس اولاق امر محققدر . بالارندن توارث ابتدائی عقاید و مخترعات فاسدہ ایہ لارنری طویلیران اسکی امتداد حال و مسلک لری تقلید ایتمکدن و برمنای معتقدان بیفہم و سالک لریک وجودی عقیقہ برافق مقصدیہ اولسون وضع ابتدائی قواعد ایہ اوغراشمقندن برقاہد اعتداف اولنہ باز ، نہی قرآن دخی بولنرہ مساعد دکلدور .

چونکہ تقلید ، حلقہ شکل اصلین باطلہ ، نافع اولان برشی مضر نتیجہ تھیوہ سبب اولمقندن خالی قالہ میہ جنی کی حیاتی تعذیب و اضلال ایہ جملک ، تجمعات السانیہ خللدار فیہ حق ظالمدن دہ و قابیہ صالح اولہ باز .

اقسام معلوم :

مشکلات ، یعنی علم کلام اربابی ، معدومہ ، موجودہ سویا اطلاق اولان معلومک احکامی اوج قسمہ آیرلر . بولنرہ : ممکن بالذات ، واجب بالذات ، مستحیل بالذات و نین شیلردن عبارتدر .

خداوند بوق اولمی حیثیتہ شی معدومی وجودی مستحیل دیہ تریف ایدلرہ قطعاً غیرہ محتاج اولہرق وجودی کنندن اولادہ واجب ، وجودیہ عدمیہ کنندن حاصل اولیوب خارجی برسیک لعلیقہ تگون ایدن شیعہ ممکن اطلاق اولونور .

ممکنک وجودہ کلیہ بر موجودہ محتاجدر . قیام وجودینہ بر سبب اولماز ایسہ حال معدومیتہ قابل . بولنرہ ایچون ممکنک وجودینہ غیرایہ وجوب و استحالة طارض اولور ، یعنی بر ممکن ، کندینہ کورہ بر شکل امکانی احتراز اچھی حسیہ ممکن بالذات صایر سہ سبب حصولی ارادۃ الہیہ اولاق اعتباریہ واجب لغیرہ اولور .

اوممكنك ارادة الہیہ دیشقہ بر سبیلہ وجودہ کلامیہ مستحیل لغیرہ اولور . معلومک حکمی ، حقیقتہ بر امر مفروضک کیفیت حصولی علم و عقلہ مطابق اولمقندہ جاریدر . حکم معلومک بوتعریظندن خارج اولایہ مستحیلہ دخی شمیلی ، بر نوع مجاز طریقہدر . نہیکم مستحیلک احکامی قریباً فصل مخصوصندہ ذکر اولنہ جقدر .

معلوم تعبیرینک اول صورتہ مستحیلہ اطلاقندن مراد اوکا ویرلسی ممکن اولان و عقلاً اختراع و تجویز اولسان حکم دیکرکہ اولمک فہم و اتیان جاریسنہ او طریقہ اریقیہ بیلیر .

مستحیل :

مستحیل بالذاتک حکمی اوکا وجود طاری اولہ مامسیدر . زیرا

بولندیشقہ . اک نجیب ، اک مسعود و اک انسانی ، اک وسعت حال ایہ و اک مکمل و بزم محبت و تقدیر لریمزہ اک مستحق اولہرق باشامش کسہ لری مطالعہ و اولنرک حیاتیہ انسانندہ مشکلات زمانلرندہ ناصل دوشونوب ناصل حس و حرکت ابتدائی تدقیق ایدہ بیلیر . ایشتہ ترقیات بشریہ نک شرائطی ایہ انسانلردن اک ایلرینک احوال حیاتیہ نک مطالعہ سندن حیات بشرک ممکن اولدی مرتبہ واسع و مسعود و مکمل اولمسی مستلزم اولان شرائط عمومیہ استدلال اولونابیلیر . و بو ایکی عمومی شرطلرک مطالعہ سی علم اخلاق تشکیل ایدرہ .

برسوری کملرکہ خلاصہ ایدیایرسہ : لعمترہ نائل اولمش ، غضبہ اوغراشمش ، بولنری شاشیرماش کسہ لری کیندکاری طوفری بولی بولوب اوکا کورہ حرکت ایتمک دیمک ایستہ دیکی آکلاشیلیر . دیمک کہ قرآن کریم بو معنای ، دین اسلام حقندہ بر طاقم سوء ظن لری کتابنک بر قاج برندہ کی لمرضلرندن آکلاشیلان و کندیشی اک صوک عصرده بتون علم لری ترقی ابتدائی بر زمانہ دیشمش اولمی سببیلہ پیغمبر لری جہالت زمانلرینک جاہل آدم لری دیسہ توصیف ایدن اوروبالی مؤلف زول بابودن قیاس قبول ایتیمہ جک درجہدہ عالی بر صورتہ ادا پیورمشدر . زول بابو اگر بر کرہ دین اسلامی تدقیق ایتمک زحمتی اختیار ایدہ بیلسہ ایدی طبیعی سوبلدکاری سوبلہ مزدی . بزہر حالہ بونی دین اسلام حقندہ معلومات صحیحہ سی اولمدیقنہ عطف ایدررز . سوء نیتہ حمل ایتیمیز . چونکہ دینمز سوء ظنی سومز ، حسن ظن ایہ امر ایدرہ .

دوقور میللسی

اسماعیل حق

توحیدہ دائرہ

۳

بڑہ اعتقادی واجب اولان شی ، دین اسلامک عقایدہ توحید دینی اولدیننی و اونک قواعدی تفریقہ غیر مساعد بولندیننی جزم و حکم ایتمکدر .

بیانلہدرکہ : عقل موعوب ، علم عقایدک اک قوتی بارہ جیدی ، نقل مشروعہ اونک اک حکم رکیندر . بولنرک خارجندہ توہم اولنان شیلر ، تسویلات شیطانہ و شہوات نفسانیہ محسولیدر .

حضرت قرآن ، عقاید دینہ نک کافہ سنہ حجت باہرہدر ، ہر کسک حملندہ مصیب و مخطی اولدیننی صورتلرہ حا کدر .

علم توحیدک ظاہری : اولی اقامہ و ادامہ ایتمک فرض اولدیننک متفق علیہ بولنمیدر . بوردہ جناب بارینک واجب اولان صفات ثبوتیہ سنہ و توصیفی غیر جاگ و مستحیل بولنک صفتلردن تزیینہ خادم صورتہ کسب معرفتہ اوکا تابید اعتقاد ایتمک و کوندردیکی رسوللری وجہ یقین